

Ekologiska livsmedel på den svenska marknaden

Inventering av utbudet

Av EkoMatCentrum
med stöd från Jordbruksverket

2012

EkoMatCentrum – Informationscentrum för Ekologiska Produkter
Tel 08-779 59 29, info@ekomatcentrum.se www.ekomatcentrum.se

Inventering av utbudet av ekologiska livsmedel på den svenska marknaden

Bakgrund

Vi har en ökande efterfrågan på ekologiska livsmedel i Sverige. Enligt Ekowebs marknadsrapport 2012 ökade försäljningen av ekologiska livsmedel i Sverige med 12 procent under 2011, från 8,3 till 9,2 miljarder kronor. Daglivaruhandeln tillsammans med Systembolaget står för 7,1 miljarder, 77 %, av totala ekoförsäljningen i Sverige. Offentlig sektor står för 1,35 miljarder, ca 15 % och Hotell/restaurang för 0,75 miljarder, ca 8 %, tillsammans står de för 23 % av ekoförsäljningen. (1)

Den ekologiska försäljningen har ökat extra starkt på den offentliga marknaden. Försäljningen inom hotell/restaurang och offentlig sektor uppgick till 2,1 miljarder under 2011, en ökning med 24 % eller 0,4 miljarder kronor. Offentlig sektor stod för största ökningsandelen 2011, 350 miljoner, medan privata hotell och restaurangsektorn stod för 50 miljoner. Totalt värderas den ekologiska försäljningen till 0,75 miljarder inom privata restaurang- och hotellsektorn och till 1,35 miljarder inom offentliga måltidssektorn. (2)

Den kraftigt ökande efterfrågan på ekologiska livsmedel speciellt inom kommuner och landsting driver på importen av vissa ekologiska produkter snarare än att öka den svenska produktionen. Våra svenska producenter verkar inte läsa av marknadens signaler och omläggningstakten mot mer ekologiskt går långsamt.

För att se om våra farhågor stämmer har vi gått igenom befintlig statistik på området (1-10). Det finns ingen importstatistik över ekologiska livsmedel att tillgå i Sverige. Därför har vi valt att komplettera statistikstudierna med att intervjua centrala marknadsaktörer som grossister, inköpare, producentorganisationer och rådgivare för att kunna kartlägga vilka ekologiska produkter som via import tar marknadsutrymme för svensk ekologisk produktion. Vi har utifrån våra marknadsstudier formulerat en lista med ekologiska produkter som har marknadspotential att produceras i Sverige i större utsträckning än vad som sker idag.

*Inventeringen är en del i ett projekt som heter ”**Ökad svensk ekoproduktion genom benchmarking, aktörssamverkan och marknadskompetens**”. Projektet drivs av Ekomatcentrum och är delvis finansierat med medel från Jordbruksverket.*

Svensk ekologisk produktion och marknad

Svensk ekologisk produktion och marknadsvärde

Totalt omställd ekologiskt jordbruksmark var 480 626 ha år 2011. Det motsvarar 15,7 % av Sveriges jordbruksmark. 12,6 % var omställd mark och 3,1 % var under omställning.

I landsbygdsprogrammet finns målet att 20 % av Sveriges jordbruksmark ska vara omställd eller under omställning vid utgången av 2013.(6)

Svenskproducerade ekologiska livsmedel såldes för 4,6 miljarder kr i Sverige 2011. Den största delen av de svenskproducerade livsmedlen är lågförädlade produkter såsom mjölk, ägg, grönsaker och spannmålsprodukter. Pålägget för dessa produkter i förädlings- och produktionsled är cirka 2 ggr producentvärdet, dvs 1,5 miljarder kr 2011.(1)

Försäljningsvärde av svenskproducerade ekologiska livsmedel i miljarder SEK 2011 (Ekoweb 2012)

Mejeriprodukter	2,6
Kött & chark	0,6
Ägg	0,5
Grönsaker och frukt	0,5
Spannmålsprodukter	0,4
Summa	4,6 miljarder

Import

Enligt Ekowebbs beräkningar står importen för 50 % av värdet av den ekologiska livsmedelsförsäljningen i Sverige, dvs ca 4,6 miljarder SEK 2010.

Försäljningsvärde av importerade ekologiska livsmedel i miljarder svenska kronor 2010

Frukt och grönsaker	1,7 miljarder
Torrvaror	1,5 miljarder
Alkohol	0,8 miljarder
Övrigt	0,6 miljarder
Summa	4,6 miljarder

En ansevärd del av de importerade varorna kan inte produceras i Sverige som t.ex kaffe/te , 0,8 mdr kr, bananer, 0,3 mdr kr och vin, 0,7 mdr kr.

Enligt Cecilia Ryegård på Ekoweb finns i dagsläget tillräckligt av ekologiska ägg, mejeriprodukter (utom ost), kött och spannmål. Samtliga är produktområden som ligger i fas med den ekologiska efterfrågan på marknaden. (intervju i maj 2012)

Ekologiskt i detaljhandeln

Total försäljning av livsmedel och alkoholfri dryck i detaljhandeln var drygt 195 miljarder, 2011. Försäljning *ekologiska* livsmedel och alkoholfri dryck i detaljhandeln var 8 miljarder, 2011, 4,1 procent av total livsmedelsförsäljning inkl. alkoholfri dryck.(5, 6)

Av all försäljning i detaljhandeln av livsmedel och alkoholfria drycker i Sverige kom 4,1 procent från ekologiska varor förra året. Andelen ekologiska varor av all försäljning är således i stort sett konstant jämfört med 2010. Försäljningen i kronor ökade dock med 3,6 procent. Kaffe, te och chokladdryck är

den varugrupp där den ekologiska försäljningen är som störst, där uppgår andelen till nästan 8 procent av den totala försäljningen för gruppen.

Ekologiskt i restaurang & offentliga storhushåll

Total försäljning av ekologiska produkter i restaurang/hotell och offentlig sektor uppgick till 2,1 miljarder under 2011. Den offentliga marknaden stod för 1,35 miljarder och den privata restaurangsidan för 0,75 miljarder. 17,7 procent av inköpen var ekologiska i offentlig sektor 2011 (9). Inköpen av ekologiskt i offentlig sektor ökade med 30 % från 2010 till 2011. *Det är i offentlig sektor som den kraftigaste ökningen av ekologiskt sker.*

Ekoförsäljningen kommer att öka 10 procent under 2012 enligt Ekowebs prognos

Enligt Ekoweb är en fortsatt ökning av efterfrågan och utbudet på ekomarknaden att vänta under 2012. Ekowebs prognos är att ekomarknaden kommer att öka från 9,2 miljarder till dryga 10 miljarder. Det skulle innebära knappt 10 % ökning av efterfrågan på ekologiskt under 2012. Störst blir ökning i hotell- och restaurangsektorn enligt Ekoweb. Detaljhandeln kommer att öka med 2-5 % värdemässigt, Systembolaget med 20-40 % och offentlig marknad tillsammans med hotell och restaurang ökar med 15-25 %.

Annorlunda inköpsmönster för ekologiska livsmedel

På första plats i *offentlig sektor* ligger de ekologiska mejeriprodukterna som köps av samtliga kommuner och landsting som över huvud taget satsar på ekologiskt. På andra plats ligger fisk – en produktgrupp som seglat upp snabbt sedan MSC-märkningen etablerades. På tredje plats ligger ekologiska grönsaker som är ett prioriterat livsmedel. På fjärdeplats har vi kaffe följt av cerealier, frukt och bär. På sista plats ligger färdigmaten tillsammans med kött och chark. (tabell 1.) Jämför vi konsumtionsmönstren i offentlig sektor med inköpsmönstren för ekologiskt i *detaljhandeln* så är de snarlika. Mjölk och mejeriprodukter ligger i topp för såväl privata konsumenter som offentliga storhushåll. Grönsaker och frukt ligger högt i bägge sektorerna medan kött och chark ligger i botten. Vi kan konstatera att inköpen av ekologiskt i såväl offentlig sektor som i detaljhandeln är lika.

Tabell 1.

Produktslag som köps mest. Ett (1) är mest och åtta (8) är minst

Livsmedelsgrupperna är rangordnade från 1 till 8, där 1 är den störstamängden och 8 är den minsta.

	2011	2010	2009	2008	2007	2005	2003	2001	1999
Kött	5,3	5,5	5,1	4,9	3,6	3,3	4,2	3,8	3,7
Cerealier	4,6	4,7	3,6	3,5	3	2,6	3	2,6	2,9
Mejeriprodukter	1,9	1,5	1,8	1,9	1,4	1,5	1,7	2,1	1,9
Grönsaker	3,9	3,7	3,5	3,3	3	2,5	2,4	2,6	1,9
Frukt och bär	5,5	5,1	4,8	4,5	3,8	3,1	3,4	3,2	3,5
Färdigmat	6,4	5,8	5,4	5,4	3,7	3,4	4,4	3,8	3,7
Fisk	3,1	3,5	3,4	4					
Kaffe	4	4,4							

Tabell 2.

Fördelning av av den ekologiska försäljningen i detaljhandeln, procentuellt av den totala ekologiska försäljningen i detaljhandeln, 2010 (5).

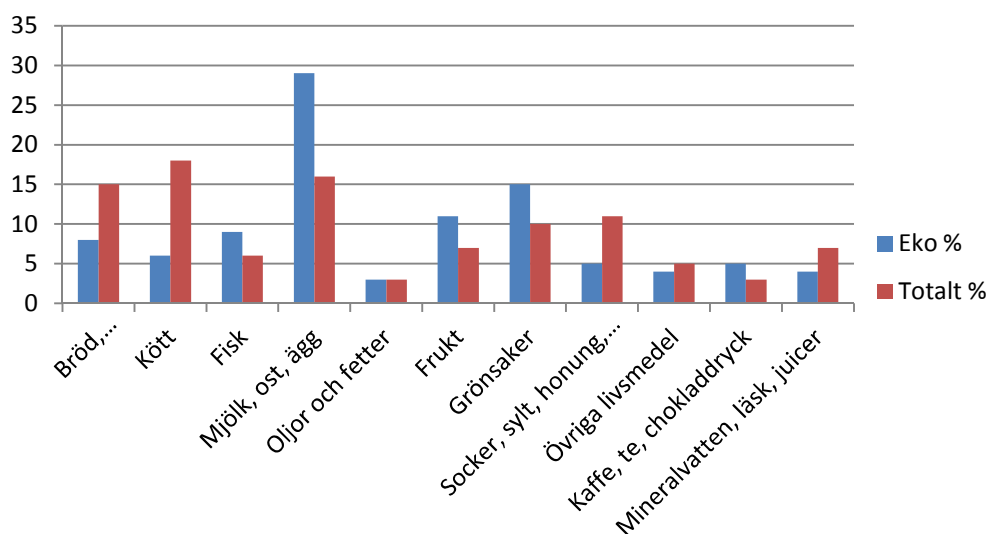
Produktgrupp	Eko %
Bröd, spannmålsprodukter	8
Kött	6
Fisk	9
Mjölk, ost, ägg	29
Oljor och fetter	3
Frukt	11
Grönsaker	15
Socket, sylt, honung, choklad, godis	5
Övriga livsmedel	4
Kaffe, te, chokladdryck	5
Mineralvatten, läsk, juicer	4
Totalt	100 %

Med hjälp av livsmedelsförsäljningsstatistik för 2010 från SCB (5) kan vi se att konsumtionsmönstret skiljer stort mellan ekologisk konsumtion och total konsumtion.

Generellt kan man se att vi lägger en ansenlig del av våra ekologiska inköp på mjölk och mejeri produkter, frukt och grönsaker samt på fisk (tabell 1 och 2). När det gäller den totala livsmedelsförsäljningen i detaljhandeln (figur 2.) så lägger vi mest pengar på kött, bröd & spannmålsprodukter och mjölk- och mejeriprodukter. D.v.s. den ekologiska försäljningen har en helt annan fördelning.

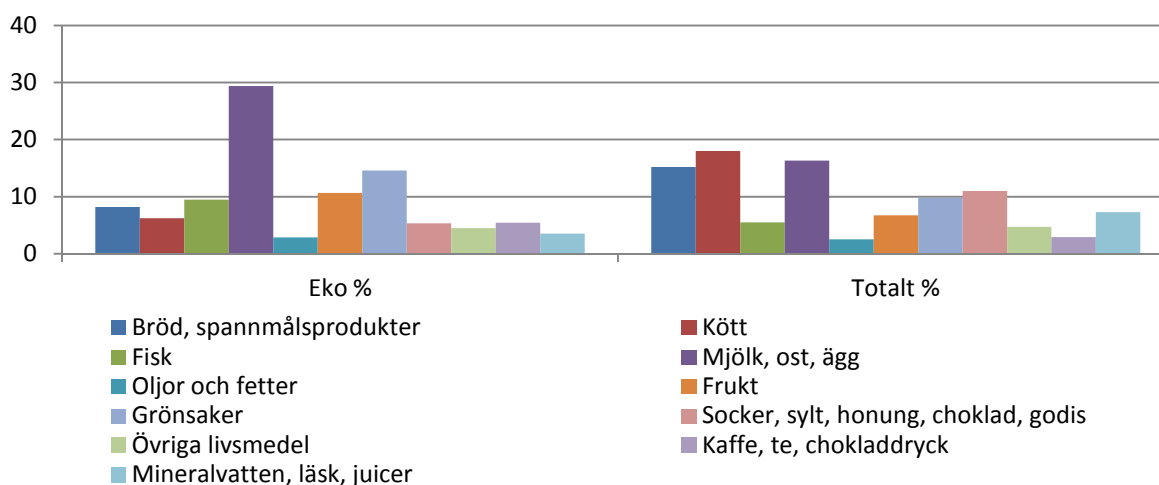
Vår teori är att konsumenterna vill handla ekologiskt men att det svenska ekologiska utbudet är begränsat. Det finns frukt och grönsaker att köpa som till största delen är importerade, det finns kaffe och te och det finns miljömärkt fisk, även detta till största delen import . Vi prioriterar de ekologiska inköpen inom dessa varugrupper kanske på bekostnad av andra varugrupper som kött, chark och kyckling som inte bjuds ut i samma omfattning.

Figur 2. Försäljningsandel av ekologiska produktgrupper av total ekologiska försäljningen. (blått)- Försäljningsandelar av produktgrupper av totala livsmedelsförsäljningen. (rött)

Om konsumtionsmönstret för ekologiskt ska kunna bli identiskt med konsumtionsmönstret för konventionella livsmedel så måste den svenska produktionen av vissa ekologiska produktgrupper öka.

Figur 3. Försäljning av livsmedel och alkoholfria drycker i detaljhandeln 2010 i SEK indelat i produktgrupper. Fördelning inom ekologiskt och fördelning av totala försäljning.

Inventering av tillgången på ekologiska livsmedel på den svenska marknaden

Bröd och spannmålsprodukter

Detaljhandeln

15 % av totala livsmedelsinköpen läggs på köp av bröd och andra spannmålsprodukter i detaljhandeln. För ekologiskt är det bara 8 % av inköpen som vi spenderar på dessa produkter. Här finns utrymme för en dubbling av produktionen av dessa produkter.

Offentlig sektor

Bröd och spannmålsprodukter eller cerealier som produktgruppen benämns i undersökningen i offentlig sektor har en mellansits. Den har inte högsta rang men inte heller lägsta. Det finns fryst mjukt bröd och en begränsad tillgång på knäckebröd, dock inte alltid storhushållsanpassat. Ekologiskt färskt bröd och särskilt hårt bröd är bristvaror på den ekologiska marknaden.

Röster från marknaden

”Bröd saknas ofta, framför allt mjukt bröd. Det är ju konstigt eftersom det finns svensk spannmålsodling. Och pasta, de sorter som finns är ju importerade.” Petra Flygare, ICA Torgkassen

”Malmö stads ambitioner är höga och det är inte alltid leverantörerna klarar att leverera det ekologiska. Vissa produkter saknas helt, t.ex färskt mjukt bröd. Det finns fryst men inte färskt.”
Gunilla Andersson, Malmö stad

”Det är dyrt med ekologiskt bröd, mycket luft i prissättningen enligt” Tomas Karlsson, Martin & Servera.

Slutsats

Det behövs mer ekologiskt bröd, mjöl och mysl.

Kött

Detaljhandeln

18 % av totala livsmedelsinköpen går till kött- och charkprodukter. På ekologiskt är andelen bara en tredjedel jämfört med totala livsmedelsinköpen, dvs 6 %. Här finns stort utrymme för en ökad svensk produktion av ekologiskt kött (figur 2).

Vi konsumerade år 2009, 83 kg kött per person och år varav 23 % var kyckling (fjäderfä), 30 % nötkött och kalv och 43 % griskött (8).

Offentlig sektor

Produktgruppen kött- och chark har lägsta prioritering i offentlig sektor. Inom produktgruppen är ekologiskt nötkött i form av färs är mycket vanligare än t.ex griskött och kyckling. Den ekologiska produktionen av griskött var ca 2,7 % av den totala svenska produktionen 2011. På samma nivå, 2,7 %, låg ekologisk slaktkyckling 2011(då det i dagsläget bara finns en enda producent i Sverige, Bosarp). Ekologiskt lammkött har en andel på 14,7 % av totalproduktion i Sverige och ekologiskt nötkött 16,7 %. (7, 1)

Röster från marknaden

”För att Malmö ska kunna häva sig upp från 40 till allt ekologiskt krävs bland annat mer ekologisk kyckling, särskilt förädlade kycklingbitar. Det behövs fler varianter av fågelkött, till exempel kalkon.”
Gunilla Andersson, Malmö stad.

”En farhåga för framtiden vad gäller ekologiskt är att det inte finns tillräckligt med kött och fågel. Där kan importen komma att öka om det inte kommer fram mer på marknaden. Det kan bli så att man satsar på EU-ekologiskt från Europa. Det är problem med leverans av naturbetesköttet som ju är poppis.” Tomas Karlsson, Martin & Servera.

”Däremot är det brist på gris. - Varför finns det inte fler ekologiska grisuppfödare?”
Siv Lejdefors, ICA Torgkassen

”Kött är en bekymmersam produktgrupp, både från lokala leverantörer och från större grossister. Det är inte bara att beställa och få hem. Långa väntetider och osäkert.” Johan Fransson, Altgrönt

Slutsats

Här finns en marknadspotential framför allt för ekologisk kyckling och gris, men även nötkött.

Fisk

Detaljhandeln

MSC- och KRAV-märkt fisk och skaldjur har blivit en succé. Vi lägger en större andel av de ekologiska inköpen på fisk jämfört med de totala livsmedelsinköpen. 9 % av de ekologiska inköpen utgörs av fisk jämfört med 6 % av de totala livsmedelsinköpen. Ca 80 % av fisk och skaldjur som säljs i Sverige idag är import. 80 % av importen kommer från Norge (10). Intresset för miljömärkt fisk är stort.

Offentlig sektor

Inköp av miljömärkt fisk har ökat rejält i offentlig sektor. MSC-märkt fisk och i viss mån även KRAV-märkt har gått från noll i prioritering till tredje plats på fyra år. Många kommuner och landsting tar policybeslut om att bara servera MSC-märkt fisk (9).

Röster från marknaden

”Den MSC-märkta fisken har haft enormt stor betydelse och har nog drivit utvecklingen de senaste åren. Fisk står för 25 % av det miljömärkta sortimentet på Servera. Det finns ett stort utbud och det har dessutom varit en liten prisskillnad.” Tomas Karlsson, Martin & Servera

Slutsats

Med tanke på en stor importandel och en minskad tillgång på viltfångad svensk fisk borde det finnas utrymme för en ökad produktion av odlad miljömärkt fisk i Sverige.

Mjolk, ost och ägg

Detaljhandeln

Vi lägger nästan 30 % av de ekologiska inköpen på mjölk, ost och äggprodukter. Nästan dubbelt så mycket som vi lägger på samma produktgrupp för totala livsmedelsinköp. Här finns inte något stort utrymme för en ökad ekoproduktion för tillfället. Mejerierna har t.o.m. känt av en minskad efterfrågan på ekologisk mjölk det sista året. Mjölk, ost och ägg är traditionellt stora svenska produktgrupper och vi importerar inga ekologiska ägg och för tillfället ingen ekologisk mjölk. Däremot en del ekologisk ost, framför allt dessertost. (Figur 2)

Offentlig sektor

Mjölk och mejeriprodukter har absolut högsta prioritering i landets offentliga storhushåll och har så haft sedan 2005 (figur 1). En kommun som vill satsa på ekologiska inköp startar nästan alltid med att byta ut mjölken. Det har bra effekt och visar sig i ekologiska andelar på uppemot 5-6 %.

Röster från marknaden

”För att Malmö ska kunna häva sig upp från 40 procent till allt ekologiskt krävs bland annat svensk hårdost som komplement till den holländska Goudan.” Gunilla Andersson, Malmö stad.

”Det är inte något stort utbud av svenska ekologiska dessertostar. Vi har provat några småskaliga leverantörer och vi köper gärna om kvalitet och livsmedelssäkerhet är bra.” Petra Flygare ICA Torgkassen

Slutsats

Marknaden för mjölk- och mejeriprodukter och ägg är delvis mättad för tillfället. Det finns dock produktgrupper som saknas, t.ex dessertostar och hårdost, särskilt färdigskivad för storhushåll.

Frukt

Detaljhandeln

11 % av våra ekologiska inköp utgörs av frukt jämfört med 7 % av de totala livsmedelsinköpen. Vi köper alltså en större andel ekologisk frukt jämfört med vad vi handlar totalt. Den svenska produktionen av frukt är ringa, den ekologiska näst intill obefintlig (7).

Värdet av den frukt som vi importerar till Sverige är 6,6 miljarder. Om man räknar upp grossistpriset till konsumentpriser i butiksled, dvs ggr 2 så skulle

detaljhandelsvärdet för den importerade frukten motsvara minst 13 miljarder kronor, d.v.s. samma summa som vi säljer frukt för totalt i detaljhandeln. Vi kan dra slutsatsen att den allra största delen av den frukt som vi äter är importerad. En gissning hamnar på att 80-90 % av frukten är importerad. Den summa som vi lägger på ekologisk frukt i detaljhandeln är 0,8 miljarder och den allra största delen är import av bananer (0,3 miljarder) och äpplen. Ekologiska äpplen som säljs i Sverige kommer till största delen från Italien. Ekologiska päron kommer från Österrike.

Offentlig sektor

Frukt och bär ligger i mittfåran vad gäller prioriteringar av ekologiska inköp. Man köper dock av främst etiska skäl mycket ekologiska bananer i offentlig sektor .

Vi odlade ca 140 ha ekologisk frukt 2011, totalt i riket odlade vi 1 789 ha frukt 2007. Även om vi jämför två olika år bedömer jag att ca 8 % av den svenska fruktarealen är ekologisk.

Ekologisk trädgårdsodling på friland utgör i dagsläget 10 % av trädgårdsodlingen, frukt och bär ca 6 % i areal räknat. Arealen är inte detsamma som avkastningen: avkastningen ligger normalt på 60-70 % av konventionell avkastning och det innebär att ekoodlingen är ännu mindre än ovan angivna siffror beräknade på areal. Johan Ascard, Jordbruksverket

Röster från Marknaden

”Vilka produkter ser ni en ökande andel import av?”

Bananer, Tomater, Avokado, Äpple, Klementiner, Citroner, Morötter, Kiwi, Gurka, Päron.

Ökningen är framför allt stor på bananer och frukt, vilket är svårare att producera i Sverige.”

Paulina Luedkte, Everfresh.

”Äpplen och päron är nästan alltid import.” Tomas Karlsson, Martin & Servera

”Svensk frukt har ett mycket gott renommé och ekofrukt skulle fylla ett tomrum.” Lars-Olof Börjesson, Äppelriket

Slutsats

Här finns en mycket stor potential för en svensk produktion av ekologisk frukt såsom äpple, päron och plommon.

Bär

Detaljhandeln

Det finns ingen särredovisning på ekologiska bär i statistiken från detaljhandeln. Därför vet vi inte hur det ser ut med utbudet av svenska ekologiska bär i detaljhandeln.

Vi producerar en del ekologiska bär. Det är främst svarta vinbär, jordgubbar och hallon. Även en del rabarber. Ekologiska jordgubbar borde ha en marknadspotential. Det finns en del import av jordgubbar men den största delen som säljs på marknaden odlas i Sverige. Svenskarna föredrar svenska jordgubbar.

Offentlig sektor

I statistiken från offentlig sektor finns ingen särredovisning på bär. Därför vet vi inte hur det ser ut med efterfrågan på ekologiska bär i offentliga storhushåll. Förmodligen är den nästan obefintlig.

Röster från marknaden

”Närproducerat och ekologiskt är den enda framgångsvägen. Därför är svensk produktion är så enormt viktig och speciellt ekologisk. Allt fler konsumenter, även storhushåll inser vikten av mat av hög kvalitet.” Wiveca P. Almgren, Magnihill

Slutsats

Här finns marknadspotential. Färska svenska ekologiska jordgubbar borde ha marknadspotential. Annars är det främst frysta och vidareförädlade bär som säljs på marknaden. Svarta vinbär och hallon har potential främst som vidareförädlade produkter i form av saft och sylt.

Grönsaker

Detaljhandeln

Vi spenderar en större andel av våra pengar på ekologiska grönsaker jämfört med den andel som vi totalt köper grönsaker för. 15 % av det ekologiska som säljs i butik är grönsaker. Totalt är det 10 % som vi lägger på grönsakerna. Det innebär att det finns ett bra utbud av ekologiska grönsaker på marknaden. Hur ser det då ut med den svenska produktionen av ekologiska grönsaker?

Total areal med ekologiska trädgårdsväxter var 1 327 ha 2011. En ökning med 90 ha från 2010. Ekologiska frilandsodlade grönsaker som morötter, lök, rödbetor, vitkål och pepparrot produceras nästan uteslutande i Sverige. Vi har en mycket begränsad produktion av ekologisk tomat och gurka i Sverige. Det vi främst importerar är växthusodlade produkter som tomat, gurka, paprika, sallat.

Offentlig sektor

Grönsaker ligger på tredje plats i prioritering av produktgrupper i offentlig sektor (tabell 1) I offentliga storhushåll används mycket morötter, vitkål, potatis och lök. Produkter som vi är duktiga på att producera ekologiskt i Sverige.

Röster från marknaden

”Vilka produkter ser ni en ökande andel import av?

Bananer, *Tomater*, Avokado, Äpple, Klementiner, Citroner, *Morötter*, Kiwi, *Gurka*, Päron.

De skulle gärna ha tillgång till mer svenskt ekologiskt av de produktgrupper som går att producera i Sverige.” Paulina Luedkte, Everfresh.

”Frukt och grönt är det begränsad tillgång på och den ekologiska potatisen är ett sorgebarn. I Malmö har de fått sänka andelen serverad potatis eftersom det inte finns tillräckligt med ekologisk potatis av bra kvalitet.” Gunilla Andersson, Malmö stad

”Ekologisk gurka har vi både svenskt och import för att täcka efterfrågan och tomater finns nästan inte svenska, och absolut inte körsbärs- eller cocktailtomater. Det är import alltsammans.” Örjan, ICA Torgkassen

”Liten ekologisk volym på frysta grönsaker. Det enda riktigt svenska är gröna ärtor. Blomkål, broccoli, majs-korn importeras. Kan inte hitta någon i Sverige som producerar dessa produkter i bulk, inte ens Magnihill. Eventuellt är Findus blandning av ärtor och morötter svenska. Men jag tror att morötterna importeras. Summan av kardemumman det är nästan bara gröna ärtor och morötter som kan köpas med svenskt ursprung.” Tomas Karlsson, Martin & Servera

”På grönsakssidan är det inte så svårt att få tag på svenska basvaror: potatis, vitkål, morötter och andra rotsaker. Men därutöver kan det vara svårare. Isbergssallat finns nästan inte att få tag på, inte rucola heller, andra sallatssorter finns det hyfsat av. Det finns utrymme för mer tomat och gurka och frilandsodlade, lite udda produkter. Squash sent på säsongen är det brist på.” Johan Fransson, Altgrönt

Slutsats

Växthusodlad gurka och tomat borde ha en ansevärd marknadspotential. I dagsläget är det mesta importerat.

Ekologisk trädgårdsodling på friland utgör i dagsläget 10 % av trädgårdsodlingen och grönsaker i växthus ca 5 % i areal räknat. Arealen med ekologisk matpotatis har ökat med 10 % (90 ha) och var 2011 940 ha. Avkastningen ligger normalt på 60-70 % av konventionell och det innebär att ekoodlingen är mindre än ovan angivna siffror beräknade på areal. Johan Ascard, Jordbruksverket

Oljor och fetter

Detaljhandeln

Vi lägger samma andel av inköpen på ekologiska oljor och fetter som på totala inköpen av oljor och fetter. Utbudet kan anses ligga i linje med efterfrågan på dessa produkter.

Kaffe, te, choklad

Detaljhandeln

Vi lägger en större del av våra inköp på ekologiskt kaffe, te och choklad, 5 %, än vad vi gör på livsmedel totalt, 3 %. Ekologiskt kaffe är en produkt som är stor såväl för enskilda konsumenter som för restaurang & storhushåll.

Offentlig sektor

Ekologiskt kaffe är en viktig produkt i offentlig sektor. Produkten har fjärde prioritering i offentliga storhushåll.

Sammanfattning

Enligt vår genomgång finns marknadsförutsättningar för en svensk ekologisk produktion av följande produktgrupper;

- Bröd, hårt och mjukt, mjöl av olika slag, müsli, gryner, hela korn och pasta
- Kyckling, gris och charkprodukter och nötkött
- Odlad miljömärkt fisk
- Hårdost och dessertost
- Svensk frukt i form av äpplen, päron och plommon
- Svenska bär , främst jordgubbar och hallon för vidareförädling och frysning
- Växthusodlade grönsaker som tomat, gurka och i viss mån även sallat.
- Frilandsodlade grönsaker som broccoli, blomkål, lök etc för infrysning
- Potatis

Källor:

1. Ekoweb, Ekologisk livsmedelsmarknad, Rapport om den ekologiska branschen, 26 januari 2012.
2. KRAV, Marknadsrapport 2012
3. Jordbruksverket, Sveriges handel med jordbruksvaror och livsmedel 2011
4. Jordbruksverket, Statistiska meddelanden, JO 10 SM 1103, Ekologisk växtodling 2010, Omställda arealer och arealer under omställning. Ulf Svensson, 036-15 50 74, statistik@jordbruksverket.se
5. SCB, Statistiska meddelanden HA 24 SM 1101, Livsmedelsförsäljningsstatistik 2010, Livsmedelsförsäljning inom detaljhandeln
6. SCB, Statistiska meddelanden HA 24 SM 1101, Livsmedelsförsäljningsstatistik 2011, Livsmedelsförsäljning inom detaljhandeln.
7. Jordbruksverket, Jordbruksstatistisk årsbok 2010, Kapitel 5, Trädgårdsodling, Kapitel 6, Husdjur, Kapitel 11, Ekologisk produktion.
8. Jordbruksverket, Statistik från Jordbruksverket, Livsmedelskonsumtion och näringsinnehåll, uppgifter t.o.m. 2009, Statistikrapport 2011:2.
9. EkoMatCentrum, Ekologiskt i offentliga storhushåll 2011, Rapport 2012-05-15.
10. WWF, Fiskguide, Fisk till middag, sjunde upplagan.

Personliga intervjuer:

11. Cecilia Ryegård, Ekoweb, telefonintervju maj 2012.
12. Thomas Karlsson, Martin & Servera, personlig intervju, 25 juni 2012
13. Christina Winter, Jordbruksverket, personlig intervju, 27 juni 2012
14. Gunilla Andersson, Malmö stad, personlig intervju, 7 november 2012
15. Marcus Söderlind, Söderlinds ekologiska grönsaker, 6 november 2012
16. Johan Ascard, Jordbruksverket och Håkan Bengt Håkansson, SLU Alnarp, 12 juni 2012
17. Paulina Luedtke, Total Produce Nordic (Everfresh), 8 november 2012
18. Johan Fransson, Altgrönt, personlig intervju, november 2012
19. Lars-Olof Börjesson, Äppelriket, personlig intervju, november 2012
20. Kerstin Tibbling, Trosa kommun, personlig intervju, november 2012
21. Gunilla Andersson, Malmö stad, personlig intervju, november 2012
22. Petra Flygare, ICA Torgkassen, personlig intervju, november 2012
23. Wiveca P. Almgren, Magnihill, personlig intervju, november 2012

Bilder: EkoMatCentrum, Istok, SLU, Äppelriket

